

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta

Katedra germanistiky

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: **Bc. Nikola Bečková**
Název diplomové práce: **Modalität im DaF-Unterricht**
Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jana Kusová, Ph.D.
Oponent diplomové práce: **doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D.**

Vyjádření vedoucí diplomové práce:

Nikola Bečková zpracovává ve své diplomové práci problematiku modalit v systému němčiny a s ohledem na výuku německého jazyka na úrovni A1 a A2 podle SERR na základních školách a víceletých gymnáziích. V teoretické části nejprve poměrně komplexně pojednává o celé problematice. Vychází z aktuální, většinou německy psané odborné literatury. Ačkoli je předem jasné, že v této oblasti nemůže přinést žádné zásadně nové poznatky, nepůsobí její práce jako čistá kompilace myšlenek. Diplomantka neopisuje dlouhé stati věnované modalitě, ale vybírá si z nich jen takové prvky, které mají nějaký vztah k analytické části její práce. Text je i přes komplikovanost zvoleného tématu čtivý a přehledný.

Od třetí kapitoly už diplomantka důsledně zasazuje svůj text do lingvodidaktického kontextu. Zprvu definuje postavení gramatiky jako jazykového prostředku ve výuce cizího jazyka, poté nastiňuje, jaké místo ve výuce gramatiky zaujímá právě problematika modalit. Ve shodě s Kanaplianikovou ji považuje vzhledem k vysoké míře abstrakce za obtížně uchopitelné téma a předkládá čtenáři k nahlédnutí její koncept pro práci s modálními slovesy ve výuce. Na tento koncept nahlíží bohužel trochu nekriticky, resp. se k němu nevyjadřuje vůbec. Tím, že neuvádí žádné jiné přístupy k práci s modalitou ve výuce, může se zdát, jakoby tento koncept byl jediný a ten správný. Podobně jako teoretické kapitoly ani ty didakticky zaměřené nejsou zakončeny shrnutím a vlastními postřehy diplomantky. Jsou patrné četné paralely s myšlenkami Kanaplianikové (provdané El-Bouz), vše je však řádně citováno a míra citací a odkazů na ni nepřekračuje únosnou mez.

Praktická část předložené diplomové práce se zaměřuje zejména na analýzu modality ve vybraných učebnicích a učebnicových souborech. Diplomantka si vytvořila vlastní metodologii (nikoli metodiku, jak chybně uvádí) pro sledování daného jevu a následně se jí důsledně přidrží. Zajímá se o první výskyt zmínek o modálních slovesech a o kontextu této zmínky, o způsob nácviu použití modálních sloves, o sémantiku slova a o to, zda je modalita prezentována induktivně či deduktivně. Ačkoli modalitu nelze, jak autorka sama v teoretické části mnohokrát zdůrazňuje, redukovat jen na modální slovesa, v této analytické části je jim věnována takřka výhradní pozornost. Znamená to, že jiné formy vyjádření modality se ve výuce na úrovni A1 a A2 téměř nevyskytují? Nejedná se o oblast, která by si zasloužila promyšlenou revizi? Z předloženého textu není pochyb, že diplomantka provedla analýzu velmi svědomitě a že žádný zásadní výskyt modality neopomněla. Vedle popisných pasáží v 7. kapitole toto dokládají i tabulky uvedené v příloze. V osmé kapitole se diplomantka pokusila o shrnutí zjištěných poznatků. Škoda, že nepřipojila vlastní stanovisko k práci s modalitou ve výuce a nenavrhlá nějaká konkrétní doporučení pro výukovou praxi. Tím by její práce významně nabyla na kvalitě.

Práce je psána německy, a to velmi kultivovaným jazykem. Občasné chyby (např. na str. 10, 35, 40) jsou vzhledem k rozsahu práce naprosto zanedbatelné. Po formální stránce působí práce velmi čistě. Celkově dobrý dojem kazí průběžné uvádění kapitol, každá nová kapitola by dle úzu měla začínat na nové straně. Název páté kapitoly nekoresponduje zcela s jejím obsahem. Popis českého školského systému by bývalo stačilo uvést do poznámek pod čarou. Použité citace jsou plně v souladu s citační normou a nevykazují žádné prohřešky.

Otázky k obhajobě:

1. Jaké výhody a nevýhody má podle vás přístup Kanaplianikové k výuce modálních sloves? Je její metoda použitelná pro všechny věkové kategorie žáků?
2. Mohla byste stručně zobecnit závěry vaší práce pro využití v české škole?

Závěrečné stanovisko:

I přes některé dílčí výtky je patrné, že diplomantka velmi dobře rozumí zkoumanému tématu a je schopna samostatné tvůrčí práce. Zvláště oceňuji její zaujetí pro věc, komplexní pohled na problematiku modality v němčině, preciznost analýz i její vyjadřovací schopnosti. Její práce splňuje požadavky na diplomové práce kladené, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení

- velmi dobře -

České Budějovice 17. 7. 2018

Hana Andreisová